MILIEU ADVIESBUREAU
Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

Quickscan
Wet natuurbescherming

Barentszstraat, Tasmanstraat en Van Noortstraat te Hoogezand

projectnummer
220896

TITELBLAD

RAPPORT			
Type onderzoek	Quickscan Wet natuurbescherming		
Locatie onderzoek	Barentszstraat, Tasmanstraat en Van Noortstraat te Hoogezand		
Projectnummer	220896		
Auteur	[redacted]		
Controle en vrijgave	[redacted]		
Versie rapport	Versienummer:	Datum:	Reden vervallen:
	1.0	2 augustus 2022	Vigerende versie
Paraaf vrijgave	[redacted]		

OPDRACHTGEVER	
Naam	Lefier Groningen
Contactpersoon	[redacted]
Adres	Postbus 2102, 7801 CC EMMEN

UITGEVOERD DOOR

info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

Kantoor Zuidwolde
Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel: 0528 373 982

Kantoor Appingedam
Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel: 0596 633 355

Kantoor Almere
Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
036 82 00 397

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2015”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties, sloopbegeleiding, bouwkundige opnames en energieprestatie advies.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de ontheffingen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot Wet natuurbescherming.

DISCLAIMER

Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming dat is uitgevoerd ter plaatse van Barentszstraat, Tasmanstraat en Van Noortstraat te Hoogezand, in opdracht van Lefier Groningen. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2022 Eco Reest BV.
Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.
Wijze van citeren: Eco Reest 2022 Hoogezand_220896_Barentszstraat, Tasmanstraat en Van Noortstraat_QS
We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1. INLEIDING 4
1.1 Aanleiding en doel 4
1.2 Wettelijk kader 4
1.3 Project plangebied en voorgenomen ontwikkelingen 5

2. INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING 10
2.1 Bronnenonderzoek 10
2.2 Veldinspectie 10
2.3 Toetsing 10

3. EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN 11
3.1 Natura 2000 11
3.2 Natuurnetwerk Nederland 13
3.3 Natuur buiten het NNN 14
3.4 Houtopstanden 14

4. EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING 16
4.1 Flora 16
4.2 Broedvogels 16
4.3 Vleermuizen 20
4.4 Grondgebonden zoogdieren 23
4.5 Overige soorten 25

5. CONCLUSIE EN ADVIES 27
5.1 Gebiedsbescherming en houtopstanden 27
5.2 Soortenbescherming 27
5.3 Advies en vervolgstappen 29
5.4 Verantwoording 31

GERAADPLEEGDE BRONNEN 32

BIJLAGEN
1 Overzicht vrijgestelde soorten provincie Groningen
2 Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten
3 NDFF uittreksel

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het plangebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen sloop en realisatie van nieuwbouw ter plaatse van Barentszstraat, Tasmanstraat en Van Noortstraat te Hoogezand.

Omdat de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben op beschermde natuurwaarden, is het voornemen getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Het doel van de quickscan Wet natuurbescherming is inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van het plan. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Wet natuurbescherming (Wnb) van toepassing. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en houtopstanden. De volledige wetstekst is hier te vinden: https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01. Daarnaast is, in het kader van gebiedsbescherming, ook het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant.

Natura 2000
Hoofdstuk 2 van de Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor bescherming van habitattypen, habitats van soorten en leefgebieden van soorten en vogels.

Vooraf is verplicht te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben. Als uit de beoordeling (voortoets) blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significante) effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling en/of een vergunning nodig.

Natuurnetwerk Nederland
De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en uitgewerkt in provinciale verordeningen. Provincies wijzen gebieden aan die het NNN vormen. Via de provinciale verordeningen worden, in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden-, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen.

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een ‘nee, tenzij’-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet is toegestaan. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Soortenbescherming
In hoofdstuk 3 van de Wnb is het onderdeel soortenbescherming is opgenomen. De beschermings-regimes ten aanzien van beschermde soorten zijn te onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1

– 3.4), Habitatrichtlijnsoorten (art 3.5 – 3.9) en nationaal beschermde soorten (art 3.10 – 3.11). Daarnaast is in de Wnb een zorgplichtartikel (1.11) opgenomen ter bescherming van alle in het wild levende flora en fauna.

De Wnb gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling. De provincie Groningen is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Wet natuurbescherming en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met de vrijgestelde soorten (zie bijlage 1).

Houtopstanden
Hoofstuk 4 van de Wet natuurbescherming (art. 4.1-4.5) regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, van meer dan tien are of meer dan 20 bomen in één of meerdere rijen, gelegen buiten de bebouwde komgrens Wet natuurbescherming. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast.

Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meld- en herplantplicht. Provincies kunnen in de provinciale verordening regels opnemen. Voor specifieke houtopstanden zoals éénrijige populieren langs landbouwpercelen of specifieke velmaatregelen gelden uitzonderingsregels. Daarnaast kunnen ook per gemeenteregels gelden ten aanzien van kap van bomen (APV).

1.3 Plangebied en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie plangebied
Het plangebied bestaat uit honderdzestig woningen, gelegen in het noorden van de bebouwde kom van Hoogezand en zijn gelegen op de volgende adressen:

- Barentszstraat 1 tot en met 63 (32 woningen);
- Barentszstraat 2 tot en met 96 (48 woningen);
- Van Noortstraat 33 tot en met 79 (24 woningen);
- Van Noortstraat 44 tot en met 90 (24 woningen);
- Tasmanstraat 33 tot en met 63 (16 woningen);
- Tasmanstraat 34 tot en met 64 (16 woningen).

In figuur 1.1 en 1.2 is het plangebied op kaart weergegeven. Barentszstraat 2 tot en met 96 betreft een flatgebouw met drie woonlagen. Het platte dak is afgewerkt met een bitumendakbedekking. Opgaand groen is aanwezig in voor- en achtertuinen.

De woningen gelegen op de overige adressen aan de Barentszstraat en de woningen gelegen aan de Tasmanstraat en Van Noortstraat betreffen rijtjeswoningen met twee bouwlagen. De schuine daken zijn bedekt met dakpannen, ook zijn schoorstenen aanwezig. Opgaand groen is aanwezig in voor- en achtertuinen. Daarnaast zijn er in de directe omgeving enkele bomenrijen aanwezig. In figuren 1.3, 1.4, 1.5 en 1.6 zijn overzichtsfoto's opgenomen die een impressie geven van het plangebied.

De omgeving van het plangebied bestaat uit een woonwijk met straten, enkele bomenrijen en voor- en achtertuinen. Daarnaast is opgaand groen en oppervlaktewater aanwezig ter plaatse van begraafplaats 'De Stille Hof" ten westen van het plangebied, op circa tweehonderd meter afstand. Oppervlaktewater

is eveneens aanwezig in de vorm van Kieldiep ten westen van het plangebied op circa vierhonderd meter afstand.

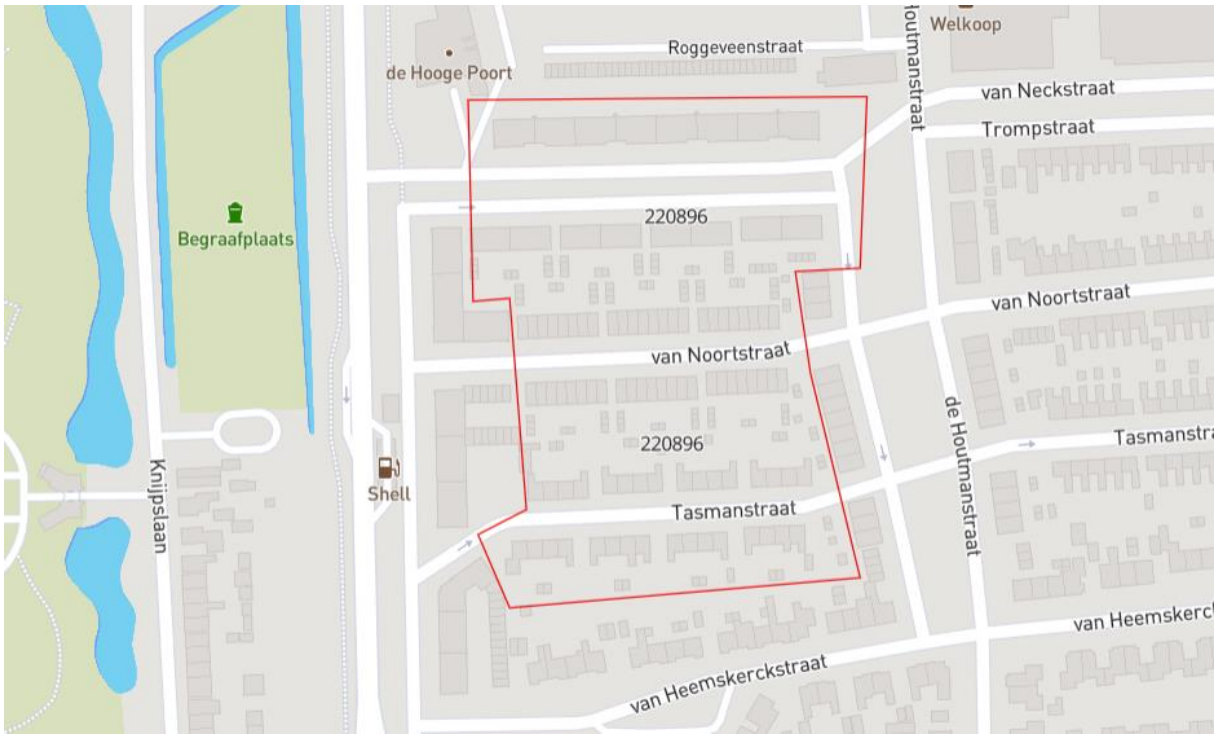

Figuur 1.1 De te slopen woningen zijn rood omkaderd (bron achtergrondkaart: Open Streetmap, 2022).

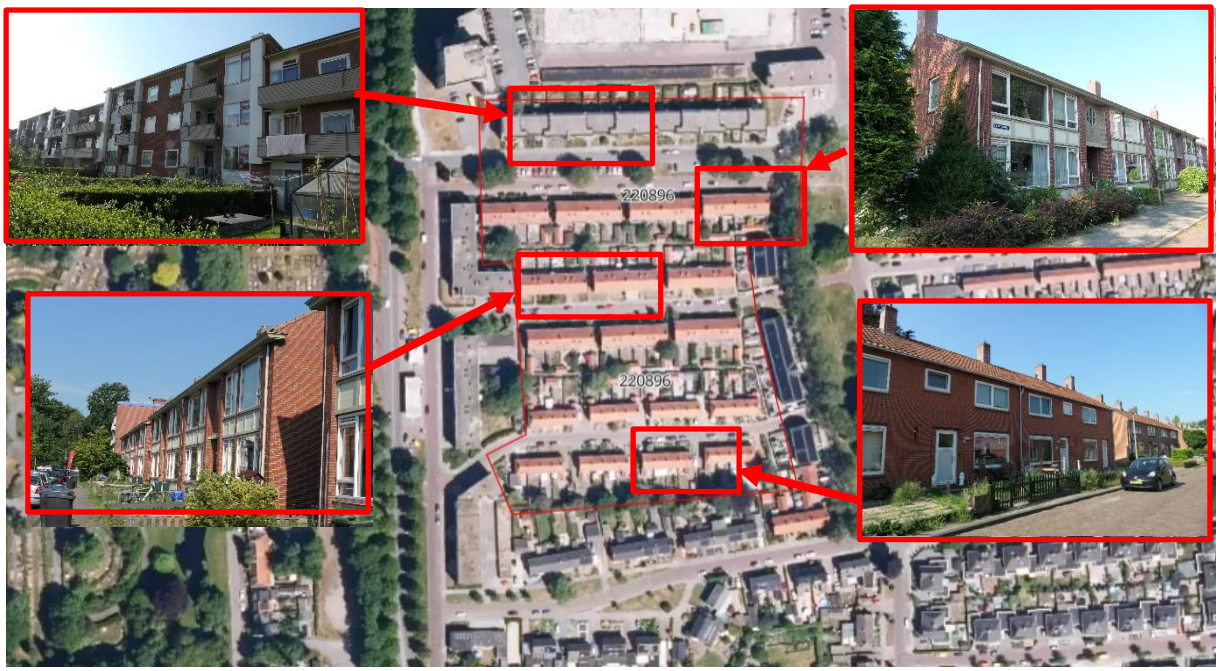

Figuur 1.2: De te slopen woningen. Eveneens weergegeven zijn de locaties van figuren 1.3, 1.4, 1.5 en 1.6 (bron achtergrondkaart: Open Streetmap, 2022).

Figuur 1.3 Barentszstraat 1 tot en met 15.

Figuur 1.4 Barentszstraat 2 tot en met 96.

Figuur 1.5 Van Noorststraat 60 t/m 88.

Figuur 1.6 Tasmanstraat 35 t/m 39 en 41 t/m 47.

Voorgenomen ontwikkelingen
De opdrachtgever is voornemens om de woningen ter plaatse van Barentszstraat, Tasmanstraat en Van Noortstraat te slopen en vervolgens nieuwbouw te realiseren. Hiervoor is een wijziging van het bestemmingsplan nodig. De werkzaamheden (sloop en nieuwbouw) vinden hoogstwaarschijnlijk gefaseerd plaats, waarbij de sloop van de eerste woningen naar verwachting halverwege 2024 plaatsvindt, en de nieuwbouw vooralsnog in juli 2025 van start zal gaan. Een meer gedetailleerde planning is (nog) niet bekend.

Voor voorgenomen werkzaamheden is nog onduidelijk of en welke bomen gekapt worden. De bomenrij ter plaatse van Barentszstraat blijft waarschijnlijk behouden.

2. INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING

Het onderzoek heeft bestaat uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen aangevuld met een veldinspectie van het plangebied.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het plangebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 29 juni 2022 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2022) van de afgelopen vijf jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming binnen een straal van 500 meter rond het plangebied. Zie voor het volledige overzicht bijlage 3: Uittreksel NDFF. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3-5 jaar). Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens en verspreidingsatlassen (Dietz et al., 2011; Uchelen, 2010,).

Uit het bronnenonderzoek komt steenmarter als relevante zoogdiersoort naar voren. Ook gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger komen als relevante zoogdiersoorten naar voren. Daarnaast zijn waarnemingen van diverse vogelsoorten met een jaarrond beschermde nest/rustplaats bekend, waaronder de gebouwgebonden huismus en gierzwaluw (zie bijlage 3).

Ten aanzien van gebiedsbescherming is aan de hand van (provinciale) kaartenviewers nagegaan of het plangebied in/nabij beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en/of het NNN) ligt.

2.2 Veldinspectie

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of in het plangebied en de directe omgeving potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten aanwezig zijn. De waargenomen beschermde soorten zijn vastgelegd. Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecoloog van Eco Reest. Het veldbezoek vond overdag plaats op 30 juli 2022. Tijdens de inventarisatie waren de omstandigheden als volgt: droog, licht bewolkt, windkracht 2 Bft, temperatuur 20°C.

2.3 Toetsing

Voor het onderdeel gebiedsbescherming (H3) is ten aanzien van Natura 2000 een voortoets uitgevoerd, waarin is beoordeeld of (significant) negatieve effecten op de beschermde waarden (instandhoudingsdoelen) van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en of er een diepgaandere beoordeling noodzakelijk is. Ten aanzien van de mogelijke bomenkap is beoordeeld of het beschermingsregime vanuit de Wnb ten aanzien van beschermde houtopstanden van toepassing is en of vervolgstappen aan de orde zijn. Voor de regels ten aanzien van het NNN is bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en of vervolgonderzoek nodig is.

Voor het onderdeel soortenbescherming (H4) is op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald of en zo ja, welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

3. EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

3.1 Natura 2000

Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden betreffen het Zuidlaardermeergebied op circa twee kilometer afstand en het Drentsche Aa-gebied op circa acht kilometer afstand (zie figuur 3.1).

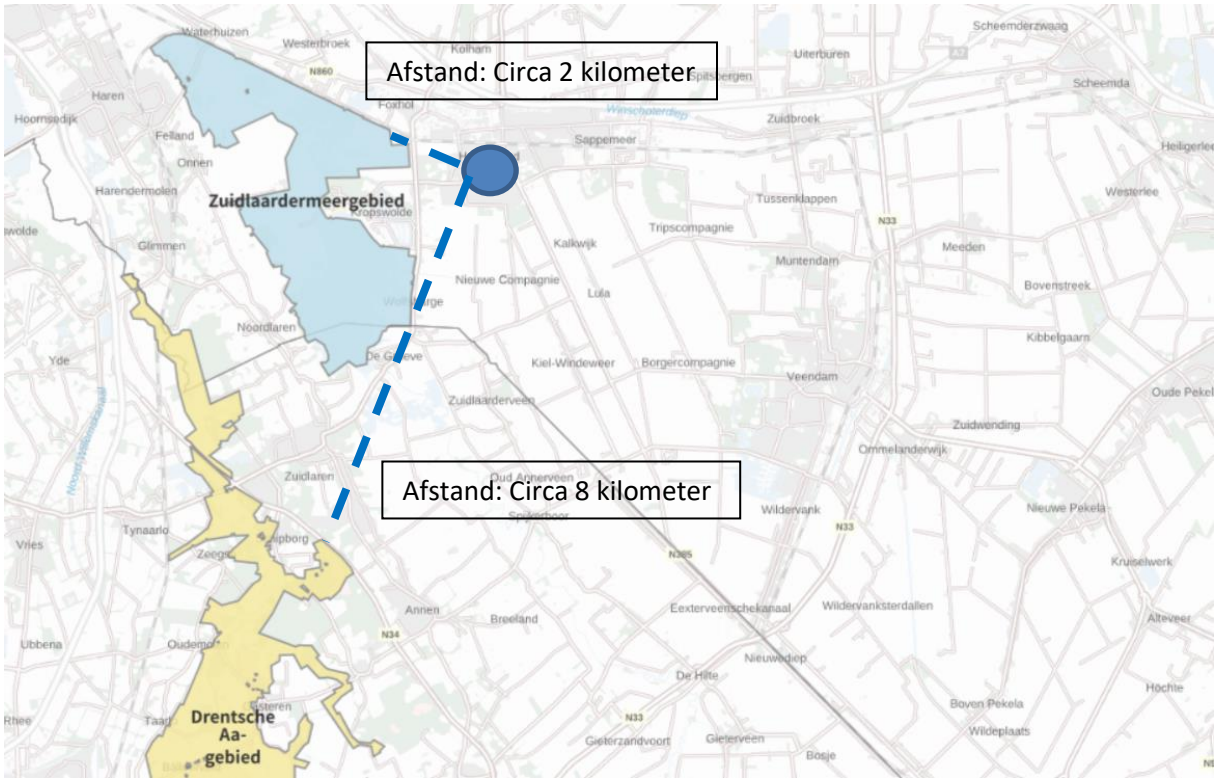

Figuur 3.1 Globale ligging plangebied (blauwe stip) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (Bron: RIVM, 2022 - AERIUS Calculator).

Mogelijke effecten

Aangezien het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden ligt, is er geen sprake van direct negatieve effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten. De mogelijke effecten beperken zich tot externe werking.

Effectbeoordeling

Op basis van bekende verstoringsafstanden tot maximaal 1.500 meter (Vegte et al., 2014; Broekmeyer et al. 2014 en Krijgsveld et al., 2008) en de afstanden tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (Zuidlaardermeergebied op circa twee kilometer), is geen sprake van (tijdelijke) verstoring op Natura 2000-gebieden.

Ook ontbreken ecologische relaties tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden. De aangewezen doelsoorten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied (roerdomp, porseleinhoen, rietzanger, kleine zwaan, kolgans, smient, slobeend, toendrarietgans) zijn voornamelijk gebonden aan open water, oevers met begroeiing, (riet)moerassen en open (heischrale)landschappen. Dergelijke biotopen zijn niet binnen en in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Ook de doelsoorten van het Drentsche Aa-gebied (gevlekte witsnuitlibel, rivierprik, grote modderkruiper, rivierdonderpad, kamsalamander, bever) worden niet in en in de

directe omgeving van het plangebied verwacht. De doelsoorten zijn gebonden aan oppervlaktewater, oppervlaktewater is niet in het plangebied aanwezig. Gezien de habitatiseisen van de doelsoorten en de terreinkenmerken van het plangebied (binnen bebouwde kern en nabij verstoringsbronnen bebouwing/wegen/opgaand groen) worden de doelsoorten niet binnen en in de directe omgeving van het plangebied verwacht. Er is zodoende geen sprake van (tijdelijke) verstoring op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Eventuele trillingen hebben gezien het geringe trillingseffect van circa 50 meter (Gemeente Utrecht, 2003) geen effect op de verder gelegen Natura 2000-gebieden. De tijdelijke realisatiefase en het toekomstig gebruik kunnen zorgen voor extra stikstofdepositie. De overige effecten verontreiniging en verdroging zijn gezien de uitvoeringswijze (wo. milieueisen machinerie) niet aan de orde.

Effecten stikstofdepositie
Door de voorgenomen ontwikkeling kan in de realisatie- en/of de gebruiksfase stikstofdepositie ontstaan. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties, in het verkeer of door inzet van mobiele machines. Stikstofdepositie kan tot vele kilometers ver reiken en negatieve (verzurende/vermestende) effecten hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Toetsingskader
Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor de te beschermen soorten en habitats. Natura 2000-gebieden zijn onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen en de bescherming ervan is vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). De Wnb (art. 2.7) verplicht vooraf te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden (significant) negatieve effecten kunnen hebben. Voor het stikstofaspect wordt het rekenmiddel AERIUS Calculator gebruikt om de te verwachten stikstofdepositie (NOx) te berekenen.

Bouwvrijstelling:
Met de inwerkingtreding van de nieuwe stikstofwet (Wet stikstofreductie en natuurverbetering) geldt er per 1 juli 2021 een vrijstelling voor de tijdelijke realisatiefase ten aanzien van bouw-, sloop- en eenmalige aanlegactiviteiten (Staatsblad, 2021a):

"Activiteiten die onder de vrijstelling vallen, zijn onder meer de bouw en sloop van woningen, utiliteitsgebouwen, bruggen en viaducten, en bouw- en aanlegactiviteiten voor duurzame energieopwekking, grond-, weg- en waterbouw, waaronder straten, pleinen, wegen, het verplaatsen van grond in het kader van bouwrijp maken van een terrein, spoorwegen, waterstaatswerken, waterwegen, waterkeringen, energie-infrastructuur, telecommunicatie-infrastructuur, drinkwaterinfrastructuur zoals waterleidingen, pompstations en winputten, openbare hemelwater- en ontwateringsstelsels en vuilwaterriolen.

De partiële vrijstelling omvat tevens de vervoersbewegingen die samenhangen met de werkzaamheden, zoals aan- en afvoer van bouwmaterialen en bouw- en sloopafval, transport van werknemers en werktuigen van en naar de bouwplaats, de emissies van werktuigen op de bouwplaats (aggregaten, bouwmachines, mobiele puinbrekers, baggerwerk- of baggervaartuigen et cetera) en eventuele tijdelijke omrijd- en omvaar-effecten als gevolg van de werkzaamheden (Staatsblad, 2021b)".

Het aspect stikstofdepositie speelt hierdoor in het vergunningentraject vooralsnog alleen nog een rol in de gebruiksfase. De tijdelijke realisatiefase (sloop en nieuwbouw) blijft zodoende verder buiten beschouwing.

Omdat de nieuw te realiseren woningen nog niet in detail bekend zijn wordt voor het betreffende plan geadviseerd om een berekening van de gewijzigde gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en). Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden (<0,00 mol/ha/jr.), is geen vergunning nodig. In dat geval kan plan worden uitgevoerd zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie >0,00 mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een vergunning aan de orde.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Ligging *plangebied t.o.v. het NNN*
Op de kaart in figuur 3.2 is te zien dat het plangebied niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa twee kilometer afstand.

Effectbeoordeling
Gezien de ruime afstand (>twee kilometer), de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling en het tussenliggende bebouwde gebied dat een afschermde werking heeft, is geen sprake van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Ook kent de provincie Groningen geen externe werking ten aanzien van het NNN-beleid. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

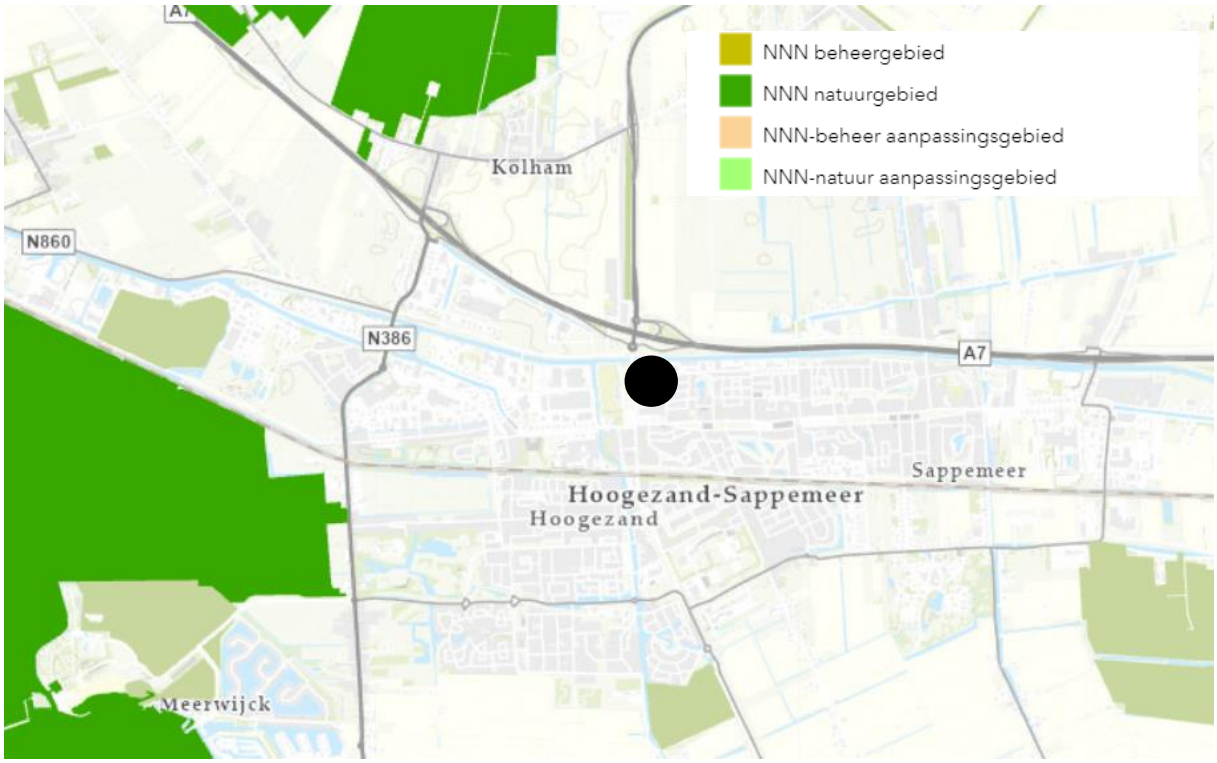

Figuur 3.2 Ligging plangebied (zwarte stip) ten opzichte van het NNN (groen) (Bron: Provincie Groningen[a], 2022).

3.3 Natuur buiten het NNN

In het Groningse ruimtelijke beleid is naast bescherming van natuur binnen het NNN ook aandacht voor bescherming van natuur buiten het NNN, namelijk bos- en natuurgebieden buiten het NNN en ganzenfoerageergebieden (provincie Groningen, 2022). In figuur 3.3 is te zien dat het plangebied niet binnen natuur buiten het NNN en ganzen foerageergebieden ligt.

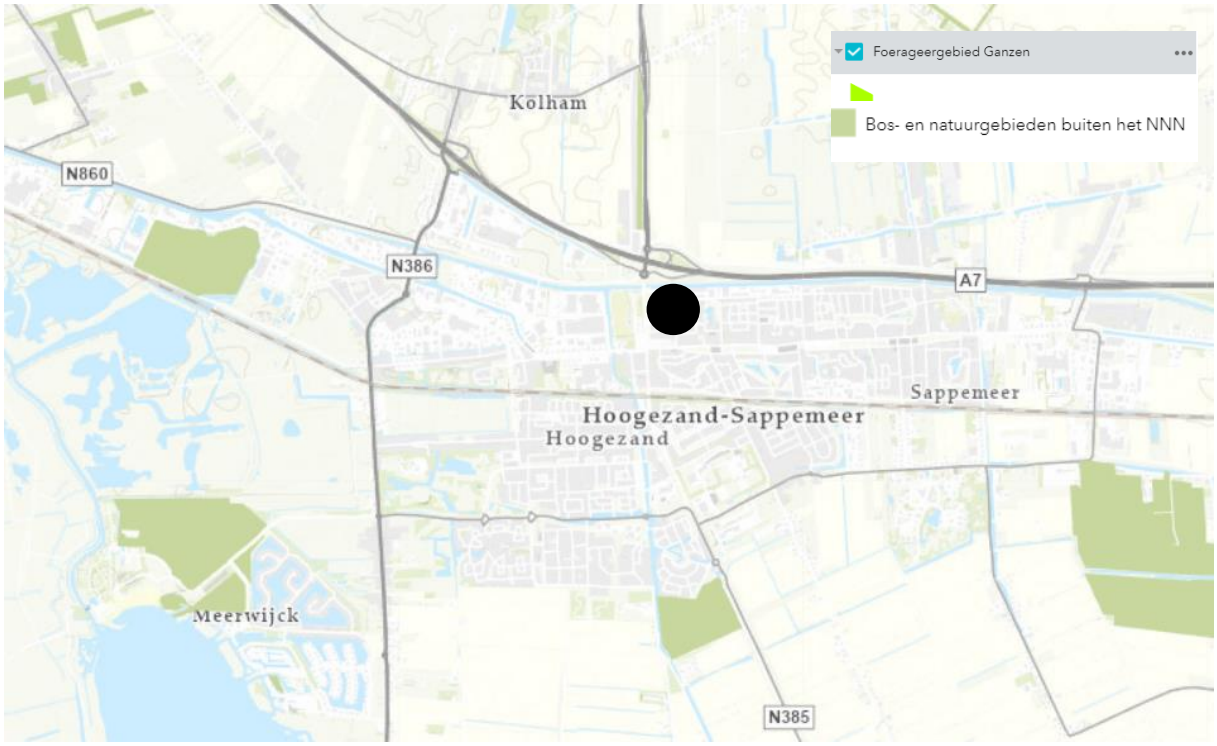

Figuur 3.3 Globale ligging plangebied (zwarte stip) ten opzichte van natuur buiten het NNN en ganzen foerageergebied (Bron: Provincie Groningen[b], 2022).

Gezien de afstanden tot deze gebieden en het tussenliggende bebouwde gebied dat een afschermde werking heeft, is geen sprake van negatieve effecten. Vervolgstappen ten aanzien van natuur buiten het NNN zijn niet aan de orde.

3.4 Houtopstanden

De opdrachtgever heeft aangegeven dat momenteel niet duidelijk is of en welk opgaand groen ten behoeve van de voorgenomen sloop en nieuwbouw gekapt moet worden. Wel blijft waarschijnlijk de bomenrij ter plaatse van Barentszstraat behouden. Het toetsen op houtopstanden is in dit stadia nog niet volledig mogelijk.

Er is sprake van beschermde houtopstanden in het kader van de Wet natuurbescherming indien:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt, en
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m2) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

De gemeente Midden-Groningen heeft geen kaarten tot haar beschikking van de bebouwde kom Wet natuurbescherming. Bij de provincie Groningen is meer informatie opgevraagd, waar is geconstateerd dat de te kappen bomen binnen de bebouwde komgrens Wet natuurbescherming liggen. Zie figuur 3.4.

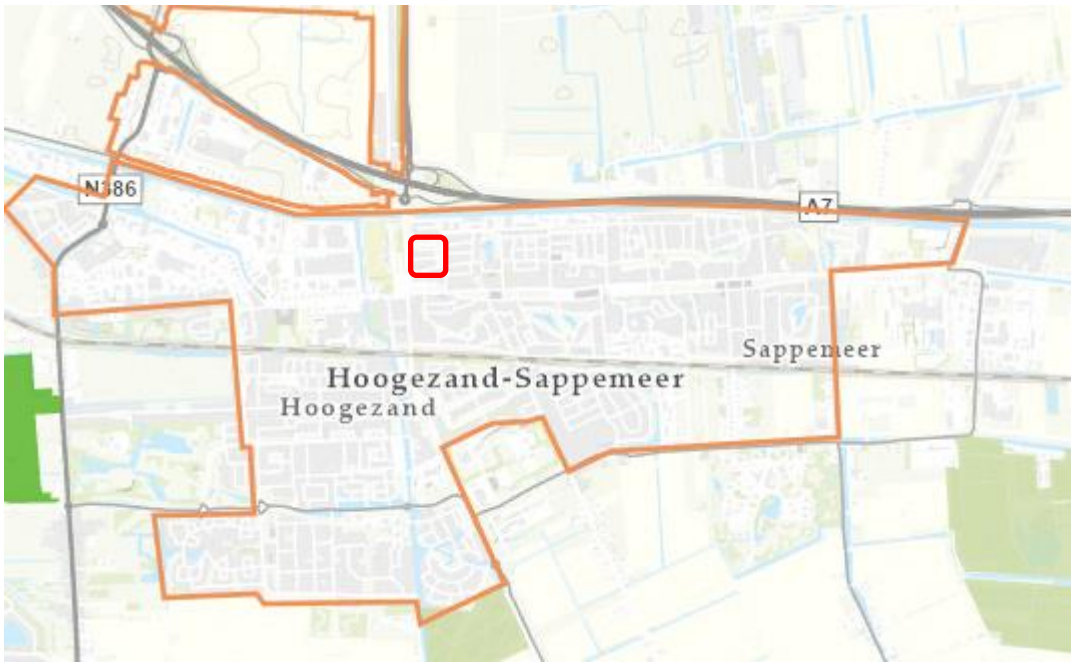

Figuur 3.4 Het plangebied (globaal rood omkaderd) ten opzichte van bebouwde komgrens Wet natuurbescherming (oranje omkaderd) (bron: Provincie Groningen[c], 2022).

Op basis van de ligging binnen de begrenzing kan geconcludeerd worden dat het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet geldt. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn zodoende niet aan de orde. Wel kunnen vervolgstappen (zoals een omgevingsvergunning) in het kader van het gemeentelijke beleid ten aanzien van kap van bomen aan de orde zijn.

De gemeente Midden-Groningen geeft aan dat bomen zonder vergunning gekapt mogen worden als deze niet op de lijst 'Beschermde en Monumentale Bomen' (Gemeente Midden-Groningen, 2020) staan en wanneer deze een stamdoorsnede van minder dan 20 centimeter heeft. Omdat niet duidelijk is of en welke bomen gekapt worden, zijn vervolgstappen mogelijk aan de orde.

4. EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING

4.1 Flora

De veldinspectie is uitgevoerd binnen het bloeiseizoen van vele soorten planten. Op basis van de terreinkenmerken en aangetroffen soorten is een goed beeld verkregen van de potentie voor beschermde soorten. Gedurende de veldinspectie zijn geen beschermde soorten waargenomen.

Het plangebied bestaat uit woningen met voor- en achtertuinen die deels verhard zijn. Gedurende de veldinspectie zijn met name gecultiveerde soorten aangetroffen in de tuinen en omliggende groenstroken. Enkele tuinen zijn wat meer verruigd, hier zijn met name grassoorten, rode klaver en speerdistel (figuur 4.1) aangetroffen. De aangetroffen soorten zijn indicerend voor voedselrijke omstandigheden. Vanwege de voedselrijke omstandigheden en het intensieve beheer (er wordt regelmatig gemaaid) en de deels verharde tuinen wordt beschermde flora uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

Figuur 4.1 Speerdistel aangetroffen in één van de wat meer verruigde tuinen.

4.2 Broedvogels

De veldinspectie is uitgevoerd gedurende het broedseizoen van vogels. Op basis van de veldinspectie een goed beeld verkregen van de geschiktheid voor vogelsoorten.

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)
Gedurende de veldinspectie zijn huismussen en gierzwaluwen (overvliegend) waargenomen. In de omgeving van het plangebied zijn diverse soorten met jaarrond beschermde nesten bekend, zoals huismus en gierzwaluw (NDFF, 2022, bijlage 3). Voor huismus en gierzwaluw zijn potentiële nestplaatsen aanwezig in de woningen ter plaatse van Barentszstraat 1 tot en met 63 en alle adressen ter plaatse van Van Noortstraat en Tasmanstraat (zie tabel 4.1). Huismussen hebben

toegang tot onder de onderste rij dakpannen. Gedurende de veldinspectie zijn meerdere mannetjes zingend in dakgoten en bij de eerste rij dakpannen waargenomen (figuur 4.2), wat op de aanwezigheid van nesten duidt. Met name ter plaatse van de Barentszstraat (huisnummers 1 tot en met 63) zijn veel huismusmannetjes gezien en gehoord.

Gierzwaluwen hebben toegang tot onder de scheefliggende kantpannen en vogelpannen/ ventilatiepannen, zie figuur 4.3. Aanwezigheid van nestplaatsen van gierzwaluw en huismus kunnen zodoende niet uitgesloten worden. Met voorgenomen werkzaamheden worden nesten verstoord, vernield en/of beschadigd. Vervolgstappen zijn aan de orde.

Nesten van overige in de omgeving bekende vogelsoorten met jaarrond beschermd nest zoals bijvoorbeeld buizerd (NDFF, 2022, bijlage 3) worden binnen het plangebied uitgesloten. Nesten van buizerd zijn gedurende de veldinspectie niet waargenomen en worden in de bebouwde omgeving niet verwacht. Ter plaatse van de Barentszstraat 2 tot en met 96 worden nesten van vogelsoorten met jaarrond beschermd nest niet verwacht. Het platte dak beschikt niet over geschikte broedmogelijkheden (zie figuur 4.4).

Figuur 4.2 Huismusmannetje ter plaatse van Van Noortstraat.

Figuur 4.3 Vogelpannen/ ventilatiepannen ter plaatse van Barentszstraat.

Figuur 4.4 De platte daken bieden geen geschikte broedmogelijkheden voor vogelsoorten met jaarrond beschermd nest.

Tabel 4.1 samenvattende tabel geschiktheid jaarrond beschermde vogelsoorten. Rood: de woningen zijn geschikt, nader onderzoek is aan de orde. Groen: De woningen zijn niet geschikt, nader onderzoek is niet aan de orde.

Adres	Gierzwaluw	Huismus
Barentszstraat 1 tot en met 63		
Barentszstraat 2 tot en met 96		
Van Noortstraat 33 tot en met 79		
Van Noortstraat 44 tot en met 90		
Tasmanstraat 33 tot en met 63		
Tasmanstraat 34 tot en met 64		

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Soorten van categorie 5 zijn honkvaste broeders, maar doorgaans voldoende flexibel om elders een nest te bouwen. Indien sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen zijn nesten van categorie 5 ook jaarrond beschermd. Gedurende de veldinspectie zijn geen vogelsoorten behorende tot categorie 5 waargenomen.

Categorie 5 vogelsoorten zoals de in de omgeving bekende zwarte roodstaart en spreeuw kunnen binnen het plangebied tot broeden komen in de woningen. Geschikte nestlocaties bevinden zich onder dakpannen, scheefliggende kantpannen en in vogelpannen/ ventilatiepannen. Voor de in de nabijheid bekende categorie 5 soorten (NDFF, 2022) zijn in de omgeving van het plangebied voldoende alternatieven aanwezig, in de vorm van woningen, bijvoorbeeld ter plaatse van Van Noortstraat en Tasmanstraat, ten oosten van het plangebied. Nesten van categorie 5 vogelsoorten zijn daarmee niet jaarrond beschermd. Wanneer er gewerkt wordt binnen het broedseizoen zijn vervolgstappen aan de orde.

Soorten zonder jaarrond beschermd nest

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen vogels in het aanwezige opgaand groen en de woningen tot broeden komen. Bijvoorbeeld merel, die in de aanwezige bomen, het struikgewas en muurbegroeiing ter plaatse van bijvoorbeeld de brandgang tussen Barentszstraat 49/51 en 45/47 (zie figuur 4.5) tot broeden kan komen. Gedurende de veldinspectie zijn geen nesten waargenomen, maar deze zijn lastig waar te nemen doordat bomen en struikgewas volledig in het blad zitten. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen. Verstoring van vogels is toegestaan zolang dit geen wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding heeft. Wanneer er gewerkt wordt binnen het broedseizoen zijn vervolgstappen aan de orde.

Figuur 4.5 Vogels kunnen tot broeden komen in de aanwezige gevelbegroeiing.

Foerageergebied
Het plangebied maakt mogelijk onderdeel uit van het foerageergebied van diverse vogels van stedelijk milieu. Tijdens het veldbezoek zijn kauwen foeragerend waargenomen. Gezien het beperkte oppervlak en de terreinkenmerken betreft het geen essentieel foerageergebied. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar, bijvoorbeeld in aangrenzende woonwijken, parken en tuinen.

4.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen
Aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan niet op voorhand worden uitgesloten. Ter plaatse van Barentszstraat 1 tot en met 63 en de woningen gelegen aan de Tasmanstraat en Van Noorststraat kunnen vleermuizen toegang tot woningen krijgen via nokpannen. De meeste nokpannen zijn afgesloten, maar via enkele nokpannen is toegang mogelijk. Daarnaast is toegang mogelijk via scheefliggende kantpannen, tussen de goot en het dak en achter de regenpijp. Daarnaast kunnen vleermuizen toegang krijgen via ventilatieroosters in de kopgevels, zie figuur 4.6. Enkele van deze roosters zijn niet toegankelijk omdat de roosters dichtgemetseld zijn. Toegang is mogelijk in de ventilatieroosters ter plaatse van Barentszstraat 49 en Van Noortstraat 60 en 62.

In het gebouw gelegen aan de Barentszstraat 2 tot en met 96 kunnen vleermuizen toegang tot het gebouw krijgen via wijkende loodslabben. Daarnaast ontbreekt het voegwerk op enkele plaatsen (zie figuur 4.7) en zijn er open stootvoegen aanwezig ter plaatse van nummer 20, 22 en 25 (figuur 4.8). Daarnaast kunnen vleermuizen toegang krijgen via ventilatieroosters.

Alle woningen in het plangebied zijn potentieel geschikt als paar-, zomer-, kraam- of overwinteringslocatie van gebouwbewonende soorten, zoals de in de directe omgeving bekende

gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis en grootoorvleermuis. Met de aanwezigheid van oppervlaktewaterwater (Zuidlaardermeer op circa vier kilometerafstand ten zuidwesten van het projectgebied) in de omgeving van het projectgebied kan de aanwezigheid van meervleermuis eveneens niet uitgesloten worden.

Daarnaast kunnen gewone dwergvleermuizen in grote groepen overwinteren. In de nazomer worden deze massawinterverblijfplaatsen in grote groepen verkend door voor een dergelijke verblijfplaats te zwermen. Dit gedrag is tot nu toe met name aangetoond bij grotere, hoge gebouwen, zoals flats of kerken. Een zwermlocatie van gewone dwergvleermuizen kan niet worden uitgesloten binnen het plangebied ter plaatse van Barentszstraat 2 tot en met 96.

Door de voorgenomen ontwikkeling kunnen de mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aangetast en/of verstoord worden. Nader soortgericht onderzoek is noodzakelijk om eventuele verblijfplaatsen vast te stellen dan wel te kunnen uitsluiten.

In de aanwezige bomen binnen het plangebied is geen sprake van holtes, spleten of loszittende schorsdelen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn zodoende uitgesloten.

Figuur 4.6 Vleermuizen kunnen toegang tot de spouwmuur krijgen via ventilatieroosters in de kopgevels (Barentszstraat 49).

Figuur 4.7 Ontbrekend voegwerk en gaten nabij dak ter plaatse van Barentszstraat 2 tot en met 96 geven toegang voor vleermuizen (rood omcirkeld).

Figuur 4.8. Open stootvoegen (rood omcirkeld) ter plaatse van Barentszstraat 2 tot en met 96 geven toegang voor vleermuizen.

Vliegroute
De straten in de omgeving vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. Gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving betreft het geen essentiële vliegroutes. Bovendien vinden de werkzaamheden gefaseerd plaats (zie hoofdstuk 1.3), waardoor vliegroutes gedurende de werkzaamheden beschikbaar blijven. Met de realisatie van nieuwbouw blijft de lijnstructuur voldoende geschikt als vliegroute voor vleermuizen. Vervolgstappen ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen zijn zodoende niet aan de orde.

Foerageergebied
Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger (NDFF, 2022, bijlage 3).
Aangezien de werkzaamheden overdag plaatsvinden en de locatie en omgeving na ontwikkeling voldoende geschikt blijven als foerageergebied is verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen niet noodzakelijk.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

Verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren (zonder provinciale vrijstelling) kunnen niet uitgesloten worden. Enkele schuren behorende tot de woningen binnen het plangebied zijn mogelijk toegankelijk voor steenmarter, zie figuur 4.9. De aanwezige schuurtjes konden gedurende de veldinspectie niet volledig geïnventariseerd worden omdat deze binnen de percelen van bewoners aanwezig zijn. Ook zijn binnen het plangebied meerdere rommelhoekjes aanwezig in brandgangen en tuinen van bewoners, zie bijvoorbeeld figuur 4.10. De rommelhoekjes geven dekking en mogelijk geschikte vaste rust- en voortplantingsplaatsen voor steenmarter.

Steenmarter kan ook van het plangebied gebruik maken als foerageergebied. Gezien de geschiktheid van de omgeving (woonwijken) betreft het geen essentieel foerageergebied. Met de voorgenomen sloop worden mogelijk vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen vernield, beschadigd of verstoord. Vervolgstappen zijn aan de orde.

Figuur 4.9. De schuren behorende tot de woningen konden gedurende de veldinspectie niet volledig geïnspecteerd worden, aanwezige verblijfplaatsen kunnen zodoende niet uitgesloten worden. Enkele pannen liggen in het rechterschuurtje schuin, wat mogelijk toegang kan verschaffen.

Figuur 4.10. Rommelhoekjes aanwezig in het plangebied (Barentszstraat) geven mogelijk dekking en vaste rust-/ voortplantingsplaatsen aan steenmarter.

Overige grondgebonden zoogdieren met een provinciale vrijstelling
In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals egel te verwachten. Egels kunnen vaste rust- voortplantingsplaatsen hebben in het aanwezige struikgewas in voor- en achtertuinen, bijvoorbeeld ter plaatse van Tasmanstraat, zie figuur 4.11. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Groningen vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

Figuur 4.11 Egels kunnen vaste rust- voortplantingsplaatsen hebben in het struikgewas aanwezig binnen het plangebied. Bijvoorbeeld ter plaatse van Barentszstraat (nummer 1/3).

4.5 Overige soorten

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater worden vissen en (voortplantingsbiotoop van) amfibieën en libellen uitgesloten (zie ook paragraaf 4.1). Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van beschermde reptielen, vlinders en overige ongewervelden ter plaatse van het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van beschermde vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn niet aan de orde.

Algemeen voorkomende soorten zoals de waargenomen distelvlinder (zie figuur 4.12) kunnen van het plangebied gebruik maken als foerageergebied. Omdat de werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd worden, blijft foerageergebied deels intact.

Figuur 4.12 Waargenomen distelvlinder.

5. CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Gebiedsbescherming en houtopstanden

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van gebiedsbescherming en houtopstanden wordt het volgende geconcludeerd:

Natura 2000
Het plangebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op circa twee kilometer afstand. Vanwege deze afstand, de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn negatieve effecten, met uitzondering van stikstofdepositie, op voorhand uitgesloten. Geadviseerd wordt een AERIUS-berekening voor de gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Voor emissie als gevolg van de tijdelijke realisatiefase geldt een vrijstelling van de vergunningplicht en hoeft geen berekening te worden gemaakt.

Natuurnetwerk Nederland
Het plangebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (en natuur buiten het NNN). Het voorgenomen plan heeft gezien de afstand tot deze gebieden (> één kilometer), de ligging binnen de bebouwde kom en de aard en omvang van de plannen geen effect op deze gebieden. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN en natuur buiten het NNN, zijn niet aan de orde.

Houtopstanden
Het plangebied ligt binnen de bebouwde komgrens Wnb van Hoogezand. Voor de betreffende te kappen bomen geldt het beschermingsregime vanuit de Wet natuurbescherming niet. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn zodoende niet aan de orde. Wel kunnen vervolgstappen vanuit de gemeentelijke regels ten aanzien van kap van bomen van toepassing zijn.

5.2 Soortenbescherming

In onderstaand tabel zijn de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van soortenbescherming weergegeven:

Tabel 5.1 Samenvattende tabel geschiktheid voor soorten. Rood; Woningen zijn geschikt, vervolgstappen zijn aan de orde. Groen: De woningen zijn niet geschikt, nader onderzoek is niet aan de orde.

Adres	Flora	Gierzwaluw/ huismus	Categorie 5 vogelsoorten	Overige broedvogels	Vleermuizen	Grondgebonden zoogdieren	Overige soorten
Barentszstraat 1 tot en met 63							
Barentszstraat 2 tot en met 96							
Van Noortstraat 33 tot en met 79							
Van Noortstraat 44 tot en met 90							
Tasmanstraat 33 tot en met 63							

- Beschermde flora wordt gezien de terreinkenmerken (woningen binnen de bebouwde kom), het intensieve beheer van de deels verharde tuinen, de voedselrijke omstandigheden en de aangetroffen soorten uitgesloten.
- Alle woningen binnen het projectgebied geschikt zijn voor vleermuisverblijfplaatsen. Vleermuizen hebben toegang tot het gebouw via scheefliggende kantpannen, nokvorsten, kozijnen, ventilatieroosters, loodslabben en open stootvoegen. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten kunnen zodoende niet uitgesloten worden. De woningen zijn geschikt als zomer-, paar, kraam- en overwinteringslocatie voor vleermuizen.
- Nestplaatsen van vogelsoorten met jaarrond beschermd nest kunnen niet uitgesloten worden (met uitzondering van de woningen ter plaatse van Barentszstraat 2 tot en met 96). Huismus en gierzwaluw kunnen binnen het plangebied tot broeden komen onder de eerste rij dakpannen en onder scheefliggende kantpannen en vogeldakpannen.
- Categorie 5 vogelsoorten (zoals spreeuw en zwarte roodstaart) en algemene broedvogels (zoals merel) kunnen tot broeden komen in het aanwezige opgaand groen (bomen/ struiken/ gevelbegroeiing). De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot aantasting en/of verstoring van aanwezige broedgevallen. Het plangebied vormt gezien het oppervlak, terreinkenmerken en beschikbare alternatieven geen essentieel foerageergebied.
- Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van een vliegroute en foerageergebied van vleermuizen. Het betreft echter geen essentiële vliegroute of essentieel foerageergebied. De ontwikkeling heeft geen negatief effect op de functionaliteit ervan.
- Vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van steenmarter kunnen binnen het projectgebied niet uitgesloten worden. Mogelijk is er toegang in de aanwezige schuurtjes. Overige vaste rust-/ en voortplantingsplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten.
- Verblijfplaatsen van beschermde vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.

- In het plangebied zijn enkele vaste rust-, en voortplantingsplaatsen van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren zoals egel te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsartikelen. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

5.3 Advies en vervolgstappen

5.3.1 Stikstofdepositie

Geadviseerd wordt een AERIUS-berekening voor de gewijzigde gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden (<0,00 mol/ha/jr.), is geen vergunning nodig. In dat geval kan het plan worden uitgevoerd zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie >0,00 mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een vergunning aan de orde.

5.3.2 Houtopstanden

Omdat nog niet duidelijk is of en welke bomen gekapt worden, wordt geadviseerd om met bevoegd gezag af te stemmen of een vergunning benodigd is. Bevoegd gezag in deze is gemeente Midden-Groningen.

5.3.3 Soortgericht nader onderzoek huismus, gierzwaluw, vleermuizen en steenmarter

Om te bepalen of er nestplaatsen van gierzwaluwen, huismussen, vleermuisverblijfplaatsen en steenmarterverblijfplaatsen in de bebouwing aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig. Alleen dan kan bepaald worden of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Gierzwaluw
Voor het nader onderzoek naar gierzwaluw wordt de methode uit het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus aangehouden (Netwerk Groene Bureaus, 2017). Het onderzoek naar gierzwaluw bestaat uit drie bezoeken in de periode juni - half juli.

Huismus
Huismusonderzoek vindt plaats middels twee veldbezoeken in de periode april – 15 mei (conform het Kennisdocument Huismus, BIJ12 2017c). Huismussen worden gedurende de meest optimale periode van de dag geïnventariseerd; tussen één à twee uur na zonsopkomst en één à twee uur voor zonsondergang.

Vleermuis
Leidraad voor vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol van 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september.
Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn.

Steenmarter
De eerste stap in het nader onderzoek naar aanwezigheid steenmarter is een steekproef van een tiental schuurtjes behorende tot de rijtjeswoningen, om te bepalen of toegang mogelijk is. Daarnaast

wordt ter plaatse van rommelhoekjes gekeken of er sporen van aanwezigheid zijn. Wanneer blijkt dat geen toegang mogelijk is tot in de schuurtjes kunnen vaste rust-/ en voortplantingsplaatsen uitgesloten worden. indien toegang mogelijk is wordt met opdrachtgever overlegd omtrent eventuele vervolgstappen. De inspectie van de schuren kan plaatsvinden in combinatie met het huismusonderzoek.

5.3.4 Overige broedvogels

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen diverse (niet jaarrond beschermde) vogels tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen.
Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen maart en september worden aangehouden als broedseizoen. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in het broedseizoen wordt geadviseerd potentiële nestlocaties vóór het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels. Dit kan door bomen en opgaand groen voor aanvang van het broedseizoen (maart) te verwijderen.
Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart en de locaties niet van tevoren verwijderd kunnen worden, moet de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog (broedvogelcheck). Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moet een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

5.3.5 Natuurinclusief ontwikkelen

Het te herontwikkeling plangebied met de te realiseren nieuwbouw en in te richten buitenruimte biedt mogelijkheden voor het realiseren van verblijfplaatsen en leefgebied voor onder andere vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Hiervoor zijn vele mogelijkheden. Bijvoorbeeld het inmetselen van vleermuiskasten of vogelkasten. Vleermuizen zijn van ecologische waarde voor de omgeving, mede omdat ze veel insecten (muggen) wegvangen. Voor de in te richten buitenruimte kan gedacht worden aan het aanplanten van inheemse flora. Geadviseerd wordt in een vroeg stadium van de planvorming een ecoloog te betrekken om mee te denken bij een natuurinclusieve invulling met faunavoorzieningen in de realiseren bebouwing en een ecologische meerwaarde in de buitenruime.

5.3.6 Zorgplicht

Opgemerkt wordt dat te allen tijde de zocrgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

In het kader van zorgplicht wordt geadviseerd om vooraanvang van de werkzaamheden het opgaand groen na te lopen op aanwezigheid van egel. Vervolgens kan het opgaand groen kort gesnoeid/ gemaaid worden (en kort te houden), waardoor egels buiten de invloedsfeer van het project een verblijfplaats kunnen vinden. Op die manier worden grondgebonden zoogdieren met provinciale vrijstelling zoals egel met voorgenomen werkzaamheden niet geschaad.

5.4 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.3 beschreven werkzaamheden en onder de voorwaarden en uitgangspunten genoemd in het document (en overige communicatie met de opdrachtgever). Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur/ documenten

Broekmeyer, M.E.A. et al. (2014). Update effectenindicator Natura 2000. Wageningen, Alterra, voorjaar 2014.

Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, De Fontein/ Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Gemeente Utrecht (2003). Handhaafinstructie - Trillingen bij heien. Afdeling bouwbeheer, januari 2003

Gemeente Midden-Groningen (2020). Beleidsnotitie waardevolle en monumentale houtopstanden gemeente Midden-Groningen 2020.

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. 23 december 2008.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.

Provincie Groningen (2017). Verordening natuurbescherming provincie Groningen.

Vegte, F, van der, J. Bosman & D. Logemann (2014). Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Arcadis, 18 februari 2014.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, januari 2021.

Internet

Provincie Groningen[a en b], geoportaal natuurkaart. Geraadpleegd op 4 juli 2022, van https://geoportaal.provinciegroningen.nl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=de2d7d39fcda4b3790e8984b763dbf6e

Provincie Groningen[c] (2022). Kaart bebouwde komgrens Wet natuurbescherming. Ontvangen via mail op 19 juli 2022.

Ministerie van LNV - Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd op 4 juli 2022, van https://www.natura2000.nl/

Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd op 29 juni 2022, van www.NDFF.nl[1]

[1] In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Overheid (2021). Wetstekst Wet natuurbescherming, van https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01. Geraadpleegd op 5 juli 2022, van https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01.

RIVM (2022). AERIUS Calculator, versie 2021. Geraadpleegd op 4 juli 2022, van https://calculator.aerius.nl/calculator/

RVO (2021). Indicatieve lijst jaarronde beschermde vogelnesten van, https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf

Staatsblad (2021a). Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering), van https://wetten.overheid.nl/BWBR0044970/2021-07-01

Staatsblad (2021b). Besluit van 14 juni 2021 tot wijziging van enkele algemene maatregelen van bestuur (stikstofreductie en natuurverbetering, van https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-287.html#d17e1570

BIJLAGE 1
OVERZICHT VRIJGESTELDE SOORTEN PROVINCIE GRONINGEN

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid) Provincie Groningen o.b.v. bijlage 8 van Omgevingsverordening Provincie Groningen	
Zoogdieren	Aardmuis (*Microtus agrestis*) Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) Dwergmuis (*Micromys minutus*) Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*) Egel (*Erinaceus europaeus*) Gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*) Huisspitsmuis (*Crocidura russula*) Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) Ondergrondse woelmuis (*Pitymys subterraneus*) Ree (*Capreolus capreolus*) Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*) Tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*) Veldmuis (*Microtus arvalis*) Vos (*Vulpes vulpes*) Wezel (*Mustela nivalis*) Woelrat (*Arvicola terrestris*)
Amfibieën	Bruine kikker (*Rana temporaria*) Gewone pad (*Bufo bufo*) Kleine watersalamander (*Triturus vulgaris*) Meerkikker Pelophylax ridibundus (*Rana ridibunda*) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (*Pelophylax klepton esculentus Rana esculenta*)

Bron: Provincie Groningen (2021). Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016 - Bijlage 8 behorende bij artikel 3a.5 en 3a.6.

BIJLAGE 2 LIJST VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN PROVINCIE GRONINGEN

Nederlandse naam	Categorie*	Nederlandse naam	Categorie*
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5
Buizerd	4	Boerenzwaluw	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5
Havik	4	Boomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5
Oehoe	3	Draaihals	5
Ooievaar	3	Eidereend	5
Ransuil	4	Ekster	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5
Steenuil	1	Groene specht	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5
Zwarte wouw	4	Hop	5
		Huiszwaluw	5
		IJsvogel	5
		Kleine bonte specht	5
		Kleine vliegenvanger	5
		Koolmees	5
		Kortsnavelboomkruiper	5
		Oeverzwaluw	5
		Pimpelmees	5
		Raaf	5
		Ruigpootuil	5
		Spreeuw	5
		Tapuit	5
		Torenvalk	5
		Zeearend	5
		Zwarte kraai	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5
		Zwarte specht	5

*Toelichting categorieën:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus). Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd.

Bron: RVO, 2021

BIJLAGE 3
UITTREKSEL NDFF

Beschermde soorten* binnen 500 meter van het plangebied.

Soort	
Vogels	**Overige zoogdieren**
Blauwe reiger	Bever
Boerenzwaluw	Bunzing
Bonte vliegenvanger	Eekhoorn
Boomklever	Haas
Bosuil	Steenmarter
Buizerd	**Reptielen**
Ekster	Hazelworm
Gekraagde roodstaart	**Dagvlinders**
Gierzwaluw	Grote vos
Grauwe vliegenvanger	**Libellen**
Groene specht	Groene glazenmaker
Grote bonte specht	**Vaatplanten**
Grote gele kwikstaart	Grote leeuwenklauw
Havik	
Huismus	
Huiszwaluw	
IJsvogel	
Kerkuil	
Kleine bonte specht	
Koolmees	
Oeverzwaluw	
Ooievaar	
Pimpelmees	
Ransuil	
Roek	
Sperwer	
Steenuil	
Tapuit	
Torenvalk	
Wespendief	
Zeearend	
Zwarte kraai	
Zwarte mees	
Zwarte roodstaart	
Vleermuizen	
Gewone dwergvleermuis	
Laatvlieger	
Ruige dwergvleermuis	

**Habitatrichtlijnsoorten, soorten met jaarrond beschermde nesten en provinciaal beschermde soorten.*
(Bron: NDFF, 2022)